

Kragtens die bevoegdheid wat artikel 156(2) van die Grondwet van die Republiek van Suid-Afrika, soos gewysig, in samehang met artikel 13 van die Wet op Plaaslike Regering: Munisipale Stelsels, 2000 (Wet 32 van 2000) aan Stellenbosch Munisipaliteit verleen, verorden die munisipaliteit soos volg:

VERORDENING OP DIE VOORKOMING VAN OPENBARE STEURNISSE EN DIE AANHOU VAN DIERE

INHOUDSOPGAWE

1. Woordomskrywing
2. Toepassing van verordening

HOOFSTUK I: ALGEMENE BEPALINGS MET BETREKKING TOT OPENBARE STEURNISSE

3. Optrede en gedrag

HOOFSTUK II: ALGEMENE BEPALINGS MET BETREKKING TOT DIE AANHOU VAN DIERE

4. Toestemming om diere aan te hou
5. Die aanhou van veghonde
6. Planne vir strukture, en bestuur
7. Oorweging van aansoeke en oplegging van voorwaardes
8. Sigbaarheid van strukture op perseel
9. Afstanddoening van vereistes en herroeping van toestemming
10. Geldigheid van toestemming
11. Pligte van diegene wat diere besit of aanhou
12. Diere wat op 'n onbevredigende wyse aangehou word
13. Genadedood van diere
14. Smous met diere

HOOFSTUK III: BEPALINGS MET BETREKKING TOT DIE AANHOU VAN HONDE, KATTE EN TROETELDIERE

DEEL 1 – ALGEMENE BEPALINGS MET BETREKKING TOT HONDE, KATTE EN TROETELDIERE

15. Getal honde en katte
16. Honde- en kattetelers

17. Troeteldiertelers
18. Voorwaardes en beperkings
19. Herroeping van toestemming
20. Honde of katte in openbare plekke

DEEL 2 – SPESIFIEKE BEPALINGS OOR HONDE

21. Beheer van honde
22. Omheining van eiendom
23. Vuurwerke
24. Diere wreedheid

HOOFSTUK IV: HONDEHAWENS, KATTEHAWENS, TROETELDIERWINKELS EN TROETELDIERSALONNE

25. Bedryfstoestemming

HOOFSTUK V: SAMEWERKING TUSSEN MUNISIPALITEITE

26. Diensleweringreëlings

HOOFSTUK VI: BEVOEGDHEDE VAN MUNISIPALITEIT IN GEVAL VAN VERSUIM DEUR DISTRIKSMUNISIPALITEIT

27. Versuim of nalating deur 'n distriksmunisipaliteit

HOOFSTUK VII: GERAASSTEURNIS

28. Geraassteurnis

HOOFSTUK VIII: ALGEMENE BEPALINGS

29. Reg van toegang en inspeksie
30. Betekening van dokumente, en proses
31. Oorgangsbepalings
32. Appèl
33. Oortredings en strawwe
34. Vrystelling
35. Herroeping van verordeninge
36. Kort titel en inwerkingtreding

1. WOORDOMSKRYWING

In hierdie verordening, tensy die konteks anders aandui, sluit verwysings na die manlike geslag ook die vroulike geslag in; sluit enkelvoud ook meervoud in, en omgekeerd; geld die Afrikaanse teks in geval van teenstrydigheid tussen die verskillende tekste, en beteken:

“**dier**” enige perd, bees, skaap, bok, pluimvee, kameel, hond, kat of ander huisdier of -voël, of enige wilde dier of reptiel wat in ’n ingeslote ruimte aangehou word of onder ’n persoon se beheer is;

“**distriksmunisipaliteit**” die Kaapse Wynland Distriksmunisipaliteit wat tot stand gebring is ingevolge **artikel 12** van die **Wet op Plaaslike Regering: Munisipale Strukture, 1998 (Wet 117 van 1998)**, **Provinsiale Kennisgewing 480 van 22 September 2000**, soos gewysig deur **Provinsiale Kennisgewing 162 van 20 Augustus 2004**, wat insluit enige politieke struktuur, politieke ampsdraer, raadslid, werknemer of behoorlik gemagtigde agent wat in verband met hierdie verordening optree op grond van ’n bevoegdheid wat by die munisipaliteit berus en aan sodanige politieke struktuur, politieke ampsdraer, raadslid, werknemer of behoorlik gemagtigde agent gedelegeer of gesubdelegeer is;

“**eienaar**”:

(a) in verband met enige dier, onder meer die persoon wat in besit of bevel van sodanige dier is, of wat toesig of beheer daarvoor het;

(b) in verband met ’n openbare steurnis soos wat in **HOOFSTUK III: DEEL 1** van hierdie verordening beoog word;

(i) die persoon of persone in wie die wettige eiendomsreg van enige vaste eiendom van tyd tot tyd gesetel is;

(ii) in enige geval waar die eiendom aan ’n geregistreerde huurooreenkoms onderworpe is, die huurder van sodanige eiendom;

(iii) in gevalle waar die persoon in wie die wettige eiendomsreg setel insolvent of oorlede is, of geestesongesteld is, of waar sy boedel ten bate van sy skuldeisers toegeken is, die persoon by wie die administrasie van die eiendom as trustee, eksekuteur, kurator, gevolmagtigde of administrateur berus;

(iv) in enige geval waar die eiendom ingevolge ’n serwituut of soortgelyke reg voordelig beset word, die besetter van sodanige eiendom;

“**gemagtigde beampte**” beteken –

(a) ’n aangewese persoon;

(b) ’n lid van die diens soos vervat in Artikel 1 van die Suid-Afrikaanse Polisie Dienswet, 1995 (Wet 68 van 1995)

(c) ’n munisipale polisie beampte of ’n wetstoepassingsbeampte aangestel in terme van enige Wet; of

(d) ’n persoon wie as ’n Vredesbeampte verklaar is in terme van Artikel 334(1) van die Strafproseswet, 1977 (Wet 51 van 1977)

“**gesondheidsoorlas**” beteken enige aktiwiteit, toestand, perseel of ding wat, ter wille van uitvloei, dampe, chemiese uitvloei, reuke, geraas, vibrasie, bestraling, vullis, afval produkte, vuil, chemiese of biochemiese materiaal, mikrobiële infeksie, ongediertes, plantegroei, oorbevolking, ‘n gebrek aan behoorlike algemene higiëne, ventilasie, beligting, ontwerp, situasie of weens enige ander oorsaak of praktyk hoegenaamd, is/ is die mening van die Kaapse Wynland Distriksmunisipaliteit of ‘n behoorlik gemagtigde werknemer van die Distriksmunisipaliteit potensieel nadelig of gevaarlik vir die gesondheid of wat is/ is offensief, insluitend, sonder dat die algemeenheid van die voorafgaande, enige fasiliteit vir die stoor, verspreiding of hantering van water wat waarskynlik gebruik word deur ‘n mens vir huishoudelike doeleindes of verbruik, insluitende sulke water self, wat besmet of besoedel;

“**gidshond**” beteken ‘n hond wat opgelei is om ‘n blinde persoon of ‘n swaksienende persoon te assisteer en sluit dit ‘n diens hond in wat opgelei is om ‘n persoon wat geestelik of fisies gestremd is te assisteer.

“**hondehawe**” beteken ‘n perseel waarin of waarop –

- (a) huisvesting fasiliteite vir honde gehou word;
- (b) honde geteel vir kommersiële doeleindes;
- (c) honde aangehou vir die doeleindes van opgelei of verhuur met of sonder hanteerders; of
- (d) honde aangehou vir kommersiële sekuriteit doeleindes;

“**kattehawe**” enige onderneming waar katte geteel of van verblyf voorsien word;

“**munisipale bestuurder**” ‘n persoon wat ingevolge **artikel 54S** van die **Wet op Plaaslike Regering: Munisipale Stelsels, 2000 (Wet 32 van 2000)** aangestel is, met inbegrip van enige persoon;

- (a) wat in sodanige amp waarneem; en
- (b) aan wie die munisipale bestuurder enige bevoegdheid, mag of verantwoordelikheid oorgedra het in soverre dit verband hou met die uitvoering van daardie bevoegdhede, magte of pligte;

“**munisipaliteit**” die munisipaliteit van Stellenbosch wat tot stand gebring is ingevolge **artikel 12** van die **Wet op Plaaslike Regering: Munisipale Strukture, 1998 (Wet 117 van 1998)**, **Provinsiale Kennisgewing 5642 van 4 Desember 2000**, wat insluit enige politieke struktuur, politieke ampsdraer, raadslid, werknemer of behoorlik gemagtigde agent wat in verband met hierdie verordening optree op grond van ‘n bevoegdheid wat by die munisipaliteit berus en aan sodanige politieke struktuur, politieke ampsdraer, raadslid, werknemer of behoorlik gemagtigde agent gedelegeer of gesubdelegeer is;

“**openbare plek**” enige plein, gebou, park, ontspanningsterrein of oop ruimte wat:

- (a) in die munisipaliteit gesetel is;

- (b) die publiek geregtig is om te gebruik; of
- (c) aangetoon word op 'n algemene dorpsplan wat ingedien is by 'n aktesregistrasiekantoor of 'n landmeter-generaalskantoor, en wat voorsien of opsygesit is vir gebruik deur die publiek of die eienaars of selfs in sodanige dorp;

“openbare steurnis” enige handeling, versuim of toestand op enige perseel, met inbegrip van enige gebou, struktuur of plantegroei daarop, wat aanstootlik of gevaarlik is, of wat wesenlik inmeng met die gewone gemak, gerief, rus of vrede van ander mense, of wat die publiek se veiligheid in gedrang bring;

“perseel”:

- (a) grond of 'n gedeelte grond, ongeag of 'n gebou of struktuur op sodanige grond of gedeelte daarvan gebou of opgerig is;
- (b) 'n gebou, struktuur, tent of karavaan en die grond waarop dit geleë is, met inbegrip van enige voertuig, rytuig, skip of boot;

“permit” beteken die geskrewe toestemming uitgereik deur die Raad in terme van hierdie verordening

“pluimvee” 'n hoender, gans, volstruis, eend, duif, kalkoen, makou, tarentaal, pou of voël, ongeag of dit mak of wild is;

“straat” enige pad, straat of deurgang of enige ander plek (hetsy 'n deurgang of nie) wat algemeen deur die publiek of enige gedeelte daarvan gebruik word, of waartoe die publiek of enige gedeelte daarvan 'n reg van toegang het, met inbegrip van:

- (a) die rand van enige sodanige pad, straat of deurgang;
- (b) enige brug, pont of drif wat deur enige sodanige pad, straat of deurgang oorgesteek kan word; en
- (c) enige ander werke of voorwerpe wat deel uitmaak van, verbind is aan of behoort tot so 'n pad, straat of deurgang;

“struktuur” enige stal, skuthok, varkhok, kraal, voëlhok, veekamp, dekkingstruktuur, hoenderhuis, afkamping, loophok, solder of gebou wat vir menslike skuiling of vir die aanhou of inkamping van diere gebruik word;

“troeteldier” 'n mak dier wat vir geselskap en vermaak in 'n huishouding aangehou word;

“troeteldiersalon” 'n onderneming vir die kosmetiese versorging van troeteldiere;

“troeteldierwinkel” 'n onderneming waar troeteldiere vir handelsdoeleindes aangehou word;

“**veghond**” ’n bulteriër, ’n staffordshire-bulteriër, ’n Amerikaanse staffordshire-bulteriër, ’n Amerikaanse veghond, of ’n hond wat in voorkoms en fisiese kenmerke beduidend met enige van die voormelde honde ooreenstem;

“**verantwoordelike owerheid**” die Kaapse Wynland Distriksmunisipaliteit of enige nasionale of provinsiale departement wat ingevolge sy magte en bevoegdhede voorwaardes of beperkings met betrekking tot die aanhou van diere kan oplê; en

“**voël**” ’n duif, pou, fisant, patrys, kanarie, budjie, papegaai, volstruis en enige ander mak voël of wilde voël wat in ’n ingeslote ruimte aangehou word of onder ’n persoon se beheer is.

“**Woonhuis**” beteken ’n woning ontwerp vir ’n gebruik as ’n huis vir ’n familie op ’n perseel wat nie meer as twee geboue beslaan nie.

“**Woon eenheid**” beteken ’n inter-verbind suite of kamer insluitend ’n kombuis of opwaskamer ontwerp vir okkupasie deur ’n enkel familie, anders as by ’n woonhuis, ongeag of sodanige eenheid ’n enkel gebou is of deel uitmaak van ’n gebou wat uit meer as twee of meer eenhede bestaan.

2. TOEPASSING VAN VERORDENING

(1) Die bepalings van **artikel 4(1), 15(1) en 28** is nie van toepassing nie op:

- (a) ’n perseel of grond wat vir bona fide-landboudoeleindes gebruik word; of
- (b) ’n perseel of grond wat deur die munisipaliteit aangewys is as ’n perseel of grond waar die aanhou van diere of die bedryf van troeteldiersalonne, troeteldierwinkels of kattedhawens en hondehawens toegelaat word, en wat as sodanig aangedui word in ’n goedgekeurde ruimtelike ontwikkelingsraamwerk en soneringskema.

(2) ’n Persoon wat diere aanhou op ’n perseel wat in **subartikel (1)(a) en (b)** beoog word, is nie vrygestel van die bepalings van enige ander verordeninge van die toepaslike munisipaliteit of van wetgewing met betrekking tot die veroorsaking of voortbrenging van ’n openbare steurnis nie.

HOOFSTUK I: ALGEMENE BEPALINGS MET BETREKKING TOT OPENBARE STEURNISSE

3. OPTREDE EN GEDRAG

(1) Ondanks die bepalings van enige ander verordening, mag geen persoon:

- (a) werk doen op enige perseel, of enige gebou of grond gebruik, vir doeleindes wat daarop bereken is om sodanige perseel te skend, of met die gemak of gerief van ander mense in te meng, of 'n bron van gevaar vir enige persoon in te hou nie;
- (b) enige ambag, saak, beroep of stokperdjie beoefen op enige perseel in die munisipale gebied wat na die munisipaliteit se mening 'n bron van ongerief of ergernis vir ander mense is of kan word nie;
- (c) enige vrugte- of groenteskille, stukkende bottels, glas, vullis of iets aanstootliks wat waarskynlik ergernis, gevaar of beserings vir persone sal veroorsaak, in of op enige perseel, straat of openbare plek neersit, laat, stort, gooi of plaas nie;
- (d) die omheining van enige perseel so laat verval of onooglik of bouvallig laat raak dat dit na die munisipaliteit se mening 'n bron van gevaar, ongerief of ergernis vir ander mense kan wees of word nie;
- (e) enige gebou of struktuur of enige gedeelte daarvan in 'n bouvallige, verwaarloosde of onooglike toestand laat verval, of versuim om die dakgeute, pype, rioolpype, dreins, watertoebehore, stormwatertoebehore, spoelklosettoebehore en alle ander bybehore wat deel uitmaak van of geheg is aan enige gebou of struktuur in 'n goeie toestand te hou, of versuim om die mure van enige gebou of enige struktuur vogbestand te hou, in so 'n mate dat dit na die munisipaliteit se mening 'n bron van gevaar, ongerief of ergernis vir ander mense kan wees of word nie;
- (f) enige stoep en/of veranda van enige winkel of sakeperseel gebruik of laat gebruik vir die berging, opstapeling, storting, wegdoening, tentoonstelling of hou van artikels of handelsware wat na die munisipaliteit se mening 'n bron van gevaar, ongerief of ergernis vir ander mense kan wees of word nie;
- (g) enige winkel of sakeperseel of onbeboude grond wat aan sodanige winkel of sakeperseel of enige gedeelte daarvan grens, en wat oop of sigbaar is vir die publiek, gebruik of laat gebruik vir die berging, opstapeling, storting, wegdoening,

- tentoonstelling of hou van enige afvalmateriaal, vullis, kartonne, kratte, houers of ander artikels van 'n soortgelyke aard wat na die munisipaliteit se mening 'n bron van gevaar, ongerief of ergernis vir ander mense kan wees of word nie;
- (h) enige stoep of veranda van enige winkel of sakeperseel afkamp of laat afkamp met behulp van nie-vaste of vaste strukture, voorwerpe, artikels of toestelle anders as wat die munisipaliteit dalk kan goedkeur nie;
- (i) die ontwrigting van die gewone gemak, gerief, rus of vrede van ander mense deur die aanwending of gebruik van elektriese toestelle, masjinerie, stukkende lugversorgingseenhede of soortgelyke toestelle of toerusting veroorsaak of toelaat nie;
- (j) toelaat dat 'n alarmsirene of soortgelyke geraas by 'n privaat woning of sakeperseel vir langer as vyf (5) minute ononderbroke lui nie;
- (k) toelaat dat die klank van 'n alarmsirene of soortgelyke geraas by 'n privaat woning of sakeperseel snags en gedurende die dag daarná 'n steurnis veroorsaak nie, selfs al is dit met tussenposes;
- (l) 'n toilet wat in 'n openbare gebou of openbare plek voorsien word, bevuil, misbruik of beskadig nie;
- (m) enige afkeurenswaardige materiaal of ding wat aanstootlik, gevaarlik of skadelik vir gesondheid is of kan word, hetsy in vloeibare of vaste vorm, deur of in enige straat of openbare plek dra of vervoer of laat dra of vervoer nie, tensy sodanige afkeurenswaardige materiaal of ding bedek is met 'n geskikte materiaal om te keer dat enige steurnis veroorsaak word;
- (n) enige artikel of ding van enige aard wat na die munisipaliteit se mening afvalmateriaal is of 'n obstruksie in enige straat, openbare plek of beboude of onbeboude perseel of grond kan wees, versamel, stort, berg of plaas nie, en waar sodanige optrede met die toestemming van die munisipaliteit geskied en enige goedkeuringsvoorwaardes of klagtes van die algemene publiek verontagsaam word, kan die munisipaliteit ingevolge **subartikel (2)** optree;
- (o) toelaat dat enige erf so begroeid raak van bosse, onkruid of gras of ander plantegroei buiten gekweekte bome, struik of gras dat dit kan dien as skuilplek vir rondlopers, wilde diere, plaeg of ongediertes of die veiligheid van enige lid van die gemeenskap kan bedreig nie;
- (p) deur direkte of indirekte optrede of nalatigheid toelaat dat 'n steurnis veroorsaak of voortgesit word nie;
- (q) homself, of enige dier, artikel of kledingstuk, of enige ander artikel of ding, bad of was in enige openbare stroom, poel of water om of by enige openbare

- standkraan of fontein of by enige plek wat nie deur die munisipaliteit vir daardie doeleinde aangewys is nie;
- (r) in enige straat of openbare plek enige skel- of dreigtaal gebruik of enige handeling uitvoer wat 'n ontwrigting van die openbare vrede kan veroorsaak of daarop bereken is nie;
- (s) enige voertuig of deel daarvan in enige straat of openbare plek skoonmaak of was nie;
- (t) enige vuurwapen, luggeweer of luggestool op enige perseel afvuur nie, buiten 'n perseel of grond wat vir landboudoeleindes gesoneer is en wat nie deel uitmaak van 'n algemene dorpsplan nie.
- (2)(a) In geval van 'n oortreding van **artikel 3(1)(a) tot (t)** kan die munisipaliteit 'n kennisgewing aan die eienaar of besetter of die beweerde oortreder uitreik om die handeling te beëindig of die steurnis uit die weg te ruim. In geval van nievoldoening aan sodanige bevel, en met behoud van die munisipaliteit se reg van vervolging, kan die munisipaliteit die nodige stappe doen om die oorsaak of bron van die steurnis uit die weg te ruim, en is enige koste wat in verband daarmee aangegaan word, verhaalbaar van die persoon wat vir die steurnis verantwoordelik is, of van die eienaar of besetter van die perseel waarop die steurnis ontstaan het of voortgesit word, ongeag of sodanige eienaar daarvoor verantwoordelik is.
- (b) Waar 'n persoon voldoen aan 'n kennisgewing wat ingevolge **subartikel (a)** uitgereik is, kan die munisipaliteit sodanige persoon versoek om aansoek te doen om 'n voldoeningcertifikaat, wat die munisipaliteit sal uitreik sodra die steurnis uit die weg geruim of die handeling wat 'n steurnis veroorsaak het, beëindig is.
- (c) Waar die munisipaliteit oor bewyse beskik dat enige onbeboude of bouvallige perseel of grond in die omgewing van 'n straat vir enige doeleinde deur ongemagtigde persone gebruik word, of dat enige van die materiale of dinge wat in **subartikel 3(1)** genoem word op sodanige perseel gestort of geplaas word, kan die munisipaliteit 'n skriftelike kennisgewing aan die eienaar of die besetter beteken wat hom versoek om die perseel of grond tot bevrediging van die munisipaliteit af te kamp of te omhein teen 'n datum wat in die kennisgewing bepaal word. Elke sodanige afkamping of omheining moet ten minste twee meter hoog wees en van so

'n aard en konstruksie dat dit toegang deur ongemagtigde persone en die storting of plasing van materiale en dinge op die perseel of grond doeltreffend sal voorkom.

- (3) Vir die toepassing van hierdie verordening word enige handeling of toestand op enige perseel, met inbegrip van enige gebou, struktuur of plantegroei daarop, wat na die munisipaliteit se mening die veiligheid van enige persoon of eiendom bedreig, of wat onnet, ergerlik, hinderlik of aanstootlik is, of ander mense se vrede versteur, as 'n openbare steurnis beskou.
- (4) Enige persoon wat in stryd is met óf versuim om te voldoen aan enige bepalings van hierdie artikel, of versuim om gehoor te gee aan enige kennisgewing wat regmatig ingevolge hiervan uitgereik word, is skuldig aan 'n oortreding.

HOOFSTUK II: ALGEMENE BEPALINGS MET BETREKKING TOT DIE AANHOU VAN DIERE

4. TOESTEMMING OM DIERE AAN TE HOU

- (1) Geen persoon mag enige diere, wat troeteldiere uitsluit, sonder die skriftelike toestemming van die munisipaliteit op enige perseel of eiendom aanhou of laat aanhou nie.
- (2) Ten einde die aanhou van diere op persele te bestuur, kan die munisipaliteit die getal byekorwe en die soort, getal en geslag van diere bepaal wat aangehou mag word, sowel as die areas waarin die aanhou van sodanige diere en bye verbied word.
- (3) Om 'n aansoek om toestemming ingevolge **subartikel (1)** te oorweeg, kan die munisipaliteit die menings of kommentaar van die eienaar of besetters van omliggende persele inwin.

5. DIE AANHOU VAN VEGHONDE

A. Verantwoordelikhede van eienaars

- (1) Eienaars van veghonde moet toesien dat hulle honde in die publiek aan 'n leiband gehou word en 'n muilband dra.
- (2) Die veghonde moet gemuilband en aan 'n leiband wees tensy die honde op hulle eienaars se ingeslote eiendom is of op die ingeslote eiendom van 'n ander persoon wat instem dat die veghond sonder 'n muilband of leiband kan wees.
- (3) Benewens ander spesifieke vereistes, mag 'n leiband hoogstens 1,8 meter lank wees.
- (4) Muilbande moet menslik dog sterk genoeg wees en goed genoeg pas om te keer dat die veghond byt, en moenie die hond se vermoë om asem te haal, te hyg, te sien of te drink belemmer nie.
- (5) Geen persoon sal in besit, die eenaar of in beheer van 'n veghond, hetsy in 'n publieke area, publieke straat of private erf wees nie, tensy sodanige persoon ouer as 21 jaar oud is.

B. Aanspreeklikheid van hondeienaars

- (1) Ongeag 'n hondeenaar se skuld, nalatigheid of kennis van sy hond se geneigdheid om te byt of aan te val, is die eenaar aanspreeklik vir skade wat spruit uit 'n byt of aanval,
- (2) waar daar beweer word dat:
  - (i) 'n hond gebyt of aangeval het; of
  - (ii) die hond se gedrag 'n gevaar vir die veiligheid van persone of huisdiere inhou; of
  - (iii) 'n eenaar nie redelike voorsorgmaatreëls getref het om te keer dat 'n hond byt of aanval of 'n gevaar vir die veiligheid van persone of huisdiere inhou nie; of
  - (v) 'n eenaar nie redelike voorsorgmaatreëls getref het om te keer dat 'n hond 'n persoon of huisdier byt of aanval nie; of
  - (iv) 'n eenaar nie redelike voorsorgmaatreëls getref het om te keer dat 'n hond gedrag toon wat 'n gevaar vir die veiligheid van persone of huisdiere inhou nie.

C. Omvang van aanspreeklikheid

Die aanspreeklikheid van die eenaar hang nie af van sy kennis van die hond se geneigdheid om te byt of aan te val, of die eenaar se skuld of nalatigheid nie, maar die hof sal die betaalbare skadevergoeding verminder eweredig aan die mate, indien enige, waarin die skuld of nalatigheid van die eiser die skade veroorsaak of daartoe bygedra het.

D. Beskerming van persone of eiendom

Waar 'n persoon op 'n perseel is met die opset of opdrag om daar 'n misdryf te pleeg, en gevolglik skade opdoen vanweë 'n hondbyt of -aanval, is die eienaar nie aanspreeklik ingevolge hierdie verordening nie.

E. Voorbeelde van maatreëls vir meer doeltreffende beheer

- (1) Inperking van die hond tot eiendom van eienaar
- (2) Intoming van die hond met behulp van 'n leiband
- (3) Intoming van die hond met behulp van 'n muilband
- (4) Aanbring van waarskuwingstekens

F. Eienaar moet keer dat hond aanval

Die eienaar van 'n hond moet redelike voorsorgmaatreëls tref om te keer dat die hond:

- (a) 'n persoon of huisdier byt of aanval; of
- (b) gedrag toon wat 'n gevaar vir die veiligheid van persone of huisdiere inhou.

G. Wetstoepassingsbeamptes

- (1) 'n Aangewese wetstoepassingsbeampte sal lasbriewe kan verkry om 'n hond van 'n bepaalde plek te verwyder indien dit nie in die belang van openbare veiligheid is om die hond daar te hê nie.
- (2) *Aangewese vredesbeamptes sal in dringende omstandighede 'n reg van toegang sonder 'n lasbrief hê. Dringende omstandighede sluit in omstandighede waar daar redelike gronde bestaan om te glo dat toegang sonder 'n lasbrief nodig is om dreigende liggaamlike besering of die dood van enige persoon of huisdier te voorkom.*

6. PLANNE VIR STRUKTURE, EN BESTUUR

- (1) 'n Aansoek om die aanhou van diere moet ingedien word op 'n aansoekvorm wat by die munisipaliteit beskikbaar is, en moet vergesel word van 'n uitvoerige terreinplan wat alle bestaande of voorgestelde strukture en heinings aandui op die perseel waarvoor die permit vereis word.
- (2) Uitvoerige planne van voorgestelde strukture vir die aanhou van diere, volgens die spesifikasies wat van die munisipaliteit bekom kan word, moet die aansoek in **artikel 4** vergesel, en sodanige planne moet deur die munisipaliteit goedgekeur word.
- (3) Waar dit moontlik is, moet 'n uiteensetting van die getalle, soort en geslag van diere die planne in **subartikel (2)** vergesel.

7. OORWEGING VAN AANSOEKE EN OPLEGGING VAN VOORWAARDES

- (1) Die munisipaliteit kan toestemming verleen of weier ná die oorweging van:
  - (a) die menings of kommentaar wat ingevolge **artikel 4(3)** verkry is;
  - (b) die ligging, geografiese kenmerke of grootte van die perseel met betrekking waartoe die aansoek ingedien word;
  - (c) die dokumente en uiteensettings wat ingevolge **artikel 6** ingedien word; of
  - (d) enige ander inligting met betrekking tot die aansoek.
- (2) Waar toestemming geweier word, moet die munisipaliteit die aansoeker van die redes vir sodanige weiering voorsien en hom terselfdertyd van sy reg van appèl ingevolge **artikel 29** in kennis stel.
- (3) Waar toestemming verleen word, kan die munisipaliteit voorwaardes oplê.

8. SIGBAARHEID VAN STRUKTURE OP PERSEEL

Alle strukture waarin diere aangehou word, moet op gepaste wyse van enige straat afgeskerm word.

9. AFSTANDDOENING VAN VEREISTES EN HERROEPING VAN TOESTEMMING

Ondanks voormelde bepalings, kan die munisipaliteit ná oorweging van die voorwaardes met betrekking tot die eiendom, en mits geen beswaar van die eienaars of besetters van die omliggende persele ontvang word nie, afstand doen van enige van of al die vereistes van hierdie gedeelte, en ander voorwaardes oplê waar dit van toepassing is, en kan die munisipaliteit voorts enige toestemming ingevolge **artikel 7(3)** herroep indien enige van die voorwaardes daarin verontagsaam word.

10. GELDIGHEID VAN TOESTEMMING

Alle toestemming vir die aanhou van diere wat verleen is ingevolge enige verordening of regulasie wat intussen herroep is, word beskou asof dit ingevolge hierdie verordening verleen is.

11. PLIGTE VAN DIEGENE WAT DIERE BESIT OF AANHOU

Diegene wat diere besit of aanhou:

- (a) mag nie veroorsaak of toelaat dat 'n dier met die gewone gerief, gemak, rus of vrede van ander mense inmeng nie;
- (b) moet sodanige dier daagliks van slaapgoed, skuiling, water en behoorlike kos voorsien; en
- (c) moet te alle tye die perseel waarop die diere aangehou word in stand hou en alle by- en toebehore in 'n goeie en netjiese toestand hou ten einde 'n openbare steurnis te voorkom.

12. DIERE WAT OP 'N ONBEVREDIGENDE WYSE AANGEHOU WORD

Wanneer diere ook al op enige perseel aangehou word, ongeag of sodanige perseel ingevolge hierdie verordening deur die munisipaliteit goedgekeur is, en sodanige diere veroorsaak 'n openbare steurnis, kan die munisipaliteit by wyse van 'n skriftelike kennisgewing die eienaar of besetter van sodanige perseel versoek om binne 'n tydperk wat in sodanige kennisgewing bepaal word, dog minstens 24 uur na die datum van die

kennisgewing, die oorsaak van die steurnis uit die weg te ruim en so op te tree of sodanige stappe te doen as wat nodig kan wees om die voorkoming van sodanige steurnis te verseker.

13. GENADEDODD VAN DIERE

- (1) Die munisipaliteit kan gelas dat 'n dier van kant gemaak word wat:
  - (a) gevaarlik of verwoed is;
  - (b) in so 'n mate beseer of siek is dat dit menslik sou wees om dit te doen.

- (2) Diere wat ingevolge **artikel (1)** van kant gemaak word, moet met sodanige instrumente of toestelle en op so 'n wyse van kant gemaak word dat dit die minste moontlike lyding veroorsaak.

14. SMOUS MET DIERE

- (1) Geen persoon mag met 'n dier smous:
  - (a) in 'n straat of openbare plek nie; of
  - (b) in of vanaf/vanuit 'n nie-vaste struktuur of verskuifbare voertuig nie.
- (2) 'n Persoon wat in stryd is met enige van die bepalings van **artikel 4, 5, 7, 10 en 11** sowel as **subartikel (1)** hierbo begaan 'n oortreding.

**HOOFSTUK III: BEPALINGS MET BETREKKING TOT DIE AANHOU VAN HONDE,
KATTE EN TROETELDIERE**

**DEEL 1 – ALGEMENE BEPALINGS MET BETREKKING TOT HONDE, KATTE EN
TROETELDIERE**

15. GETAL HONDE EN KATTE

(1) Onderworpe aan die bepalings van **artikel 16** mag geen persoon op enige perseel:

- (a) meer as twee honde; en
- (b) meer as twee katte,

sonder die toestemming van die munisipaliteit aanhou nie.

(2) 'n Aansoek ingevolge **subartikel (1)** moet ingedien word op 'n aansoekvorm wat by die munisipaliteit beskikbaar is, en moet 'n uiteensetting insluit van die ras, geslag en getal honde en katte waarom daar aansoek gedoen word.

(3) 'n Beperking ingevolge **artikel 18** op die getal diere wat op die perseel aangehou mag word, geld nie vir 'n tydperk van 10 weke na die geboorte van die werpsel van 'n dier ingevolge 'n permit nie.

16. HONDE- EN KATTETELERS

(1) 'n Hondeteler wat meer as twee honde wil aanhou, of 'n katteteler wat meer as twee katte wil aanhou, moet toestemming van die munisipaliteit bekom.

(2) 'n Aansoek ingevolge **subartikel (1)** moet ingedien word in die vorm wat die munisipaliteit voorskryf, en moet 'n uiteensetting bevat van die ras, geslag en getal honde of katte waarom daar aansoek gedoen word.

(3) Planne en spesifikasies van voorgestelde strukture vir die aanhou van honde en katte, sowel as 'n terreinplan wat alle bestaande of voorgestelde strukture en

omheinings aandui op die perseel waarvoor die permit vereis word, moet die aansoek in **subartikel (1)** vergesel, en sodanige planne moet deur die munisipaliteit goedgekeur word.

17. TROETELDIERTEELERS

- (1) 'n Persoon wat met troeteldiere teel, moet toestemming van die munisipaliteit bekom.
- (2) Die bepalings van **artikel 16(2)** en **(3)** is, met die nodige aanpassings, van toepassing op 'n aansoek ingevolge **subartikel (1)**.

18. VOORWAARDES EN BEPERKINGS

Die munisipaliteit se toestemming ingevolge **artikel 4, 15(1), 16(1)** en **22(1)** word verleen onderworpe aan sodanige voorwaardes en beperkings as wat die munisipaliteit in oorleg met 'n ander verantwoordelike owerheid goeddink om op te lê.

19. HERROEPING VAN TOESTEMMING

- (1) Waar 'n persoon in stryd is met óf versuim om te voldoen aan 'n voorwaarde of beperking wat **artikel 18** beoog, kan die munisipaliteit, nadat daardie persoon aangehoor is, die toestemming herroep en gelas dat die diere van die perseel verwyder en in die sorg en bewaring van 'n dierewelsynsorganisasie of skut geplaas word.
- (2) Enige koste wat die munisipaliteit vir die verwydering en bewaring van diere in **subartikel (1)** aangaan, is verhaalbaar van die persoon wat sodanige diere besit of aanhou.

20. HONDE OF KATTE IN OPENBARE PLEKKE

- (1) 'n Persoon wat 'n hond of kat besit of aanhou, mag nie sodanige dier in 'n straat of openbare plek bring of toelaat nie, tensy 'n verantwoordelike persoon die hond aan 'n leiband hou of die eienaar fisies beheer het oor die kat.
- (2) Buiten in die geval van 'n blinde persoon wat deur 'n gidshond gelei word, moet 'n persoon in beheer van 'n hond in 'n straat of openbare plek enige ontlasting van die hond verwyder deur dit in papier of plastiek toe te draai en in 'n houer te plaas wat vir rommel of vullis voorsien is.
- (3) 'n Persoon wat in stryd is met enige van die bepalings van **artikel 15, 16 of 20** is skuldig aan 'n oortreding.

DEEL 2 – SPESIFIEKE BEPALINGS OOR HONDE

21. BEHEER VAN HONDE

- (1) Geen persoon mag:
  - (a) toelaat dat 'n teef wat hy besit of aanhou en wat op hitte is, sonder toesig in 'n straat of openbare plek kom nie;
  - (b) 'n hond aanhits om enige persoon of dier aan te val, lastig te val of af te skrik nie, buiten waar dit vereis word vir die verdediging van sodanige eersgenoemde persoon of sy eiendom;
  - (c) 'n hond aanhou indien die perseel waar die hond aangehou word, nie behoorlik en voldoende omhein is om die dier binne te hou wanneer dit nie aan 'n leiband is nie;
  - (d) toelaat dat 'n hond wat hy besit of aanhou:
    - (i) op privaat eiendom oortree nie;
    - (ii) in enige openbare pad of plek kom terwyl sodanige hond aan 'n aansteeklike of infeksiesiekte ly nie;
    - (iii) 'n gevaar vir die verkeer op enige openbare pad inhou nie;

- (iv) 'n bron van gevaar of besering uitmaak, of na sy wete waarskynlik kan uitmaak, vir persone buite die perseel waarop sodanige hond aangehou word nie;
  - (v) 'n bron van gevaar uitmaak vir werknemers van die munisipaliteit wat sodanige perseel betree om hulle pligte uit te voer nie, en die persoon moet 'n kennisgewing met die strekking dat 'n hond op sodanige perseel aangehou word, op 'n opvallende plek vertoon.
- (e) enige hond aanhou wat:
- (i) deur 'n geblaf, gekef, getjank of gekerm;
  - (ii) met die gewoonte om enige voertuig, diere, pluimvee, duiwe of persone buite enige perseel waarop die hond aangehou word, agterna te sit; of
  - (iii) deur enige ander gedrag,
- weselik met die gewone gerief, gemak, rus of vrede van bure inmeng nie.
- (2) Die munisipaliteit kan beslag lê op 'n hond wat in stryd met die bepalings van **artikel 21(1)(d)** in 'n straat of openbare plek aangetref word, en kan die hond skut by 'n plek wat die munisipaliteit aanwys.
- (3) 'n Hond wat ingevolge **subartikel (2)** geskut word, kan by die betaling van 'n fooi wat die munisipaliteit bepaal, vrygelaat en aan die betrokke eienaar oorhandig word.
- (4) 'n Hond wat ingevolge **subartikel (2)** geskut word, kan ná sewe dae van aanhouding verkoop of van kant gemaak word.
- (5) 'n Persoon wat in stryd is met enige bepaling van hierdie artikel begaan 'n oortreding.

22. OMHEINING VAN EIENDOM

- (1) Niemand mag 'n hond aanhou op sy of haar perseel aanhou as dit nie behoorlik en voldoende omhein is om sodanige hond binne te hou wanneer dit nie aan 'n leiband is nie, tensy die hond beperk is tot die perseel op 'n ander wyse, met dien verstande

dat sodanige beperkings nie onmenslik na die mening van die gemagtigde amptenaar is nie.

23. VUURWERKE

(1) Niemand mag skrik, stres of angs veroorsaak aan enige dier met vuurwerke of op enige ander wyse nie.

24. DIERE WREEDHEID

(1) Enige persoon wat

- (a) beskik, hou, invoer, koop, verkoop, oplei, teel of onder sy of haar beheer 'n dier met die oog om te veg teen 'n ander dier,
- (b) enige dier uitlok, tart of aanhits om 'n ander dier aan te val of om voort te gaan met die veg van 'n ander dier,
- (c) vir finansiële gewin of as 'n vorm van vermaak dieregevegte bevorder;
- (d) toelaat dat enige van die optrede in paragrafe (a) tot (c) plaasvind op enige perseel of plek in sy of haar besit of onder sy of haar beheer of beheer te neem;
- (e) besit, gebruik of beheer 'n perseel of plek vir die doeleindes of gedeeltelik vir die doel van die aanbidding van dieregevegte op sodanige perseel of plek of wat optree of help met die bestuur van so 'n perseel of plek, of wat enige vergoeding daarvoor ontvang die toelating van 'n persoon om so 'n perseel of plek; of
- (f) teenwoordig is as 'n toeskouer by 'n perseel of plek waar enige van die handeling in paragrafe (b) om plaas te vind of waar voorbereidings getref word vir sulke dae,

is skuldig aan 'n misdryf en by skuldigbevinding strafbaar met 'n boete van R20, 000.00 (twintig duisend rand) of met gevangenisstraf vir 'n tydperk van hoogstens twee jaar.

(2) In enige vervolging word daar vermoed, tensy die teendeel bewys word, dat 'n dier wat gevind is op 'n perseel of plek is die eiendom of onder die beheer van die eienaar van die perseel of haar woonplek of is die eiendom of onder die beheer van die persoon wat gebruik of in beheer van die perseel of plek.

HOOFSTUK IV: HONDEHAWENS, KATTEHAWENS, TROETELDIERWINKELS EN TROETELDIERSALONNE

25. BEDRYFSTOESTEMMING

- (1) Geen hondehawe, kattehawe, troeteldierwinkel of troeteldiersalon mag sonder die toestemming van die munisipaliteit bedryf word nie, welke toestemming aan voorwaardes onderworpe kan wees.
- (2) Aansoek om toestemming moet geskied op 'n aansoekvorm wat by die munisipaliteit beskikbaar is.
- (3) Die persoon wat 'n hondehawe, kattehawe, troeteldierwinkel of troeteldiersalon bedryf, mag nie die onderneming so bedryf dat dit enige steurnis of ergernis vir ander mense veroorsaak nie.
- (4) 'n Persoon wat in stryd is met enige bepaling van hierdie artikel begaan 'n oortreding.

HOOFSTUK V: SAMEWERKING TUSSEN MUNISIPALITEITE

26. DIENSLEWERINGSREËLINGS

In 'n poging om optimale dienslewering ingevolge hierdie verordening te bewerkstellig, kan die munisipaliteit 'n ooreenkoms aangaan met die distriksmunisipaliteit met wie hy wetgewende en uitvoerende magte deel, met betrekking tot die volgende:

- (g) die praktiese reëlings met betrekking tot die uitvoering van die bepalings van hierdie verordening;
- (h) die oplegging en afdwinging van voorwaardes met betrekking tot enige aansoek ingevolge hierdie verordening in soverre sodanige voorwaardes betrekking het op die magte en bevoegdhede van die distriksmunisipaliteit;
- (i) die verhaling van koste en uitgawes met betrekking tot enige handeling ingevolge hierdie verordening;
- (j) onderworpe aan die bepalings van **artikel 86** van die Wet op Munisipale Strukture, meganismes vir die beslegting van geskille met betrekking tot die

uitoefening van magte en bevoegdhede ingevolge hierdie verordening of die aangeleentheid waaroor daar ooreengekom is;

- (k) enige ander aangeleentheid wat die partye as nodig ag om optimale dienslewering ingevolge hierdie verordening teweeg te bring.

HOOFSTUK VI: BEVOEGDHEDE VAN MUNISIPALITEIT IN GEVAL VAN VERSUIM DEUR DISTRIKSMUNISIPALITEIT

27. VERSUIM OF NALATING DEUR 'N DISTRIKSMUNISIPALITEIT

- (1) Indien die munisipaliteit van mening is dat die optimale dienslewering waarna **artikel 26** verwys in sy bevoegdheidsgebied verhinder word deur die weiering of versuim deur die distriksmunisipaliteit om enige van die praktiese reëlings wat **artikel 26(a)** beoog uit te voer, kan die munisipaliteit skriftelike kennis aan die distriksmunisipaliteit gee om sodanige reëling binne 'n redelike tyd uit te voer of na te kom. Indien die distriksmunisipaliteit sou versuim om aan sodanige kennisgewing gehoor te gee, kan die munisipaliteit voortgaan om sodanige reëling self uit te voer.
- (2) Enige uitgawes of koste wat die munisipaliteit aangaan om enige reëling ingevolge **subartikel (1)** uit te voer, kan van die distriksmunisipaliteit verhaal word.

HOOFSTUK VII: GERAASSTEURNIS

28. GERAASSTEURNIS

Geen persoon mag in 'n openbare plek:

- (1) 'n steurnis veroorsaak of toelaat deur uit te roep, te skreeu of enige ander harde of aanhoudende geraas of geluid te maak, met inbegrip van 'n versterkte geraas of klank, wat 'n steurnis vir ander persone veroorsaak nie;

- (2) toelaat dat geraas vanuit 'n privaat woning of onderneming in 'n openbare plek hoorbaar is nie, buiten vir die doel van luidsprekeraankondigings van openbare vergaderings of weens die werksaamhede van straatkunstenaars;
- (3) in enige stadium van die dag of nag die openbare vrede in enige openbare of privaat plek, perseel of straat versteur deur 'n onbehoorlike geraas te maak, of te skreeu, aanhoudend te toet, te stry of te twis, of harde musiek uit enige motorvoertuig of voertuig te speel, of 'n skare byeen te bring of enige demonstrasie te reël, of 'n geveg te veg of te ontlok, of met enige stok of ander wapen te slaan, te swaai of te slinger of enige dreigende handeling uit te voer, of enige ander oproerige, gewelddadige of onbehoorlike gedrag, of deur in enige straat of openbare plek rond te hang, of skares op sypaadjies byeen te bring nie;
- (4) goedere of dienste in enige straat of openbare plek adverteer met behulp van enige megafoon, luidspreker of soortgelyke toestel of deur 'n aanhoudende geskreeu, die slaan van 'n ghong, 'n getoet of die gelui van klokke nie;
- (5) in of op enige eiendom of perseel die openbare vrede in die omgewing van sodanige perseel versteur deur daarin of daarop enige onbehoorlike geraas te maak, te skreeu, te stry of te twis, te sing of 'n musiekinstrument daarin of daarop te bespeel, of enige luidspreker of ander toestel vir die reproduksie of versterking van klank te gebruik of te laat gebruik op so 'n manier, op so 'n tyd of in sodanige omstandighede dat die klank daarvan buite die grense van sodanige eiendom of perseel dermate hoorbaar is dat dit 'n openbare steurnis veroorsaak en weselik met die gewone gerief, gemak, rus of vrede van ander mense inmeng nie.

HOOFSTUK VIII: ALGEMENE BEPALINGS

29. REG VAN TOEGANG EN INSPEKSIE

- (1) Enige behoorlik gemagtigde werknemer van die munisipaliteit is by magte om enige perseel in die munisipale gebied te inspekteer om vas te stel of daar aan die bepalings van hierdie verordening voldoen word.
- (2) Wanneer die gemagtigde werknemer 'n perseel ingevolge **subartikel (1)** betree, moet die werknemer op versoek van enige persoon homself identifiseer deur 'n skriftelike magtigingsbewys te voorsien.
- (3) Die gemagtigde werknemer kan vergesel word van 'n persoon wie se bystand redelikerwys vir die inspeksie vereis word.

- (4) Enige persoon wat op versoek versuim of weier om enige gemagtigde werknemer van toegang tot enige grond of perseel te voorsien, of wat die werknemer in die uitvoering van sy pligte ingevolge hierdie verordening verhinder, of wat versuim of weier om inligting te verstrek wat hy volgens wet aan die werknemer moet verstrek, of wat willens en wetens vals of misleidende inligting voorsien, is skuldig aan 'n oortreding.

30. BETEKENING VAN DOKUMENTE, EN PROSES

- (1) Wanneer ook al 'n kennisgewing, bevel, aanmaning of ander dokument ingevolge hierdie verordening gemagtig of vereis word vir betekening aan 'n persoon, word dit as doeltreffend en voldoende beteken beskou indien dit persoonlik by sodanige persoon afgelewer is;
- (a) indien dit by sy woon- of werkplek in die Republiek by 'n persoon wat blykbaar ouer is as 16 jaar gelaat is;
  - (b) indien dit per geregistreerde pos na die persoon se laaste bekende woon- of werkadres in die Republiek gestuur is en 'n bewys van versending voorsien word;
  - (c) waar sy adres in die Republiek onbekend is, indien dit beteken is aan sy agent of verteenwoordiger in die Republiek op die wyse waarvoor **artikel (a) en (b)** voorsiening maak; of
  - (d) waar sy adres en agent in die Republiek onbekend is, indien dit op 'n opvallende plek op die vaste eiendom (indien enige) waarop die betekening betrekking het, aangebring is.
- (2) Indien enige kennisgewing, bevel, aanmaning of ander dokument hierbo gemagtig of vereis word vir betekening aan 'n persoon omdat hy die eienaar of besetter of reghebbende van vaste eiendom is, hoef die persoon nie by name genoem te word nie, maar is dit voldoende indien die dokument hom beskryf as die eienaar, besetter of reghebbende van sodanige vaste eiendom, na gelang van die geval.

31. OORGANGSBEPALINGS

'n Persoon wat by die inwerkingtreding van hierdie verordening meer diere besit of aanhou as die getal wat **artikel 15** beoog, kan sodanige groter getal diere behou, maar mag nie enige dier bo daardie getal vervang indien een of meer van die diere sou vrek of verkoop word nie, tensy toestemming van die munisipaliteit bekom word om daardie getal te oorskry.

32. APPÈL

- (1) 'n Persoon wie se regte geraak word deur 'n besluit van 'n politieke struktuur, politieke ampsdraer, raadslid of personeellid van 'n munisipaliteit ingevolge 'n bevoegdheid of mag wat 'n opdraggewende owerheid aan die politieke struktuur, politieke ampsdraer, raadslid of personeellid oordra, kan teen daardie besluit appelleer deur die munisipale bestuurder, binne 21 dae na die datum van kennisgewing van die besluit, skriftelike kennis van en redes vir die appèl te gee.
- (2) Die munisipale bestuurder moet die appèl onverwyld indien by die toepaslike appèlowerheid ingevolge **subartikel (4)**.
- (3) Die appèlowerheid moet die appèl oorweeg en die besluit bevestig, wysig of herroep, maar geen sodanige wysiging of herroeping mag afbreuk doen aan enige regte wat as gevolg van die besluit ontstaan het nie.
- (4) Wanneer daar appèl aangeteken word teen 'n besluit deur:
  - (a) 'n personeellid buiten die munisipale bestuurder, is die munisipale bestuurder die appèlowerheid;
  - (b) die munisipale bestuurder, is die uitvoerende komitee of uitvoerende burgemeester die appèlowerheid, of indien die munisipaliteit nie oor 'n uitvoerende komitee of uitvoerende burgemeester beskik nie, die raad van die munisipaliteit, of 'n politieke struktuur of politieke ampsdraer, of 'n raadslid.
    - (i) Die munisipale raad is die appèlowerheid waar die raad uit minder as 15 raadslede bestaan.

- (ii) 'n Komitee van raadslede wat nie by die besluit betrokke was nie en vir hierdie doeleinde deur die munisipale raad aangestel word, is die appèlowerheid waar die raad uit meer as 14 raadslede bestaan.
- (5) 'n Appèlowerheid moet binne ses weke met 'n appèl begin en binne 'n redelike tydperk daarvoor beslis.
- (6) Die bepalings van hierdie artikel doen geen afbreuk aan enige toepaslike appèlprosedure waarvoor enige ander toepaslike wet voorsiening maak nie.

33. OORTREDINGS EN STRAWWE

- (1) 'n Persoon wat -
  - (a) oortree of versuim om te voldoen aan 'n bepaling van hierdie Verordening of enige bevel wat wettig uitgereik is ingevolge daarvan, pleeg 'n misdryf; en
  - (b) voort gaan om 'n misdryf te pleeg nadat kennis beteken is aan hom of haar om sodanige misdryf te staak of nadat hy skuldig bevind is aan sodanige misdryf, is skuldig aan 'n voortdurende misdryf.
- (2) Iemand wat skuldig bevind aan 'n misdryf ingevolge hierdie Verordening, is strafbaar met 'n boete of gevangenisstraf vir 'n tydperk van hoogstens twee jaar.
- (3) 'n Hof wat iemand skuldig bevind van die behoud van 'n dier wat nie onder beheer in ooreenstemming met die bepalings van die Verordening gehou word nie, behoudens die vermelde in subartikel (2), kan die bevel van die vernietiging van die betrokke dier magtig, en daarna mag 'n gemagtigde amptenaar sodanige dier vernietig.

34. VRYSTELLING

Ondanks die bepalings van hierdie verordening, kan die munisipaliteit enige persoon en/of klas persone vrystel van enige van of al hierdie vereistes, en enige ander vereistes oplê wat die munisipaliteit as toepaslik beskou.

35. HERROEPING VAN VERORDENINGE

Die verordening in **bylae A** word hiermee herroep in die mate wat die derde kolom van die bylae aandui.

36. KORT TITEL EN INWERKINGTREDING

Hierdie verordening is bekend as die “Verordening insake openbare steurnisse en die aanhou van diere” en tree in werking op die datum waarop dit in die Provinsiale Koerant verskyn.

BYLAE A

VERORDENINGE VAN DIE ONTBINDE MUNISIPALITEIT VAN STELLENBOSCH		
PK-nr.	Kort titel	Omvang van herroeping
<i>PK 683/1984</i>	Stellenbosch Munisipaliteit: Verordening insake die beheer en aanhou van honde	In die geheel
<i>PK 667/1994</i>	Wysiging van Verordening op Hondebeheer	In die geheel
<i>PK 539/1995</i>	Munisipaliteit vir die area Franschhoek: Verordening op die voorkoming en onderdrukking van steurnisse	In die geheel
<i>PK 180/1998</i>	Plaaslike Oorgangsraad Stellenbosch: Verordening op die voorkoming en onderdrukking van steurnisse	In die geheel
<i>PK 6011/2003</i>	Stellenbosch Munisipaliteit: Verordening vir die beheer van sekere oortredings in openbare plekke	In die geheel